

LEGISLATIVNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Legislativa:

Nadnárodní normy

Ústava České republiky

Zákon č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání

Vyhlášky

Doporučení, směrnice, informace, metodické pokyny

ŠKOLSKÝ ZÁKON

- Rovný přístup ke vzdělávání (§2, odst. 1), právo žáků s těžkým MP, s více vadami a autismem na vzdělávání v ZŠ speciální nebo jinak.
- Členění na osoby se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním (§16, odst. 1

ŠKOLSKÝ ZÁKON

Zdravotním postižením je:

Mentální, tělesné, zrakové, sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus, vývojové poruchy učení a chování.

Zdravotním znevýhodněním:

Zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc, lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování.

Sociální znevýhodnění:

Rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním statutem, ohrožení sociálně patologickými jevy, ústavní výchova, postavení azylanta.

§16, odst. 5 – diagnostiku provádí školské poradenské zařízení.

ŠKOLSKÝ ZÁKON

- §16, odst. 7 bezplatné užívání speciálních učebnic a speciálních didaktických a kompenzačních pomůcek poskytované školou,
- §16, odst. 9 možnost zřízení funkce asistenta pedagoga,
- §26 vyučovací hodina – rámcový nebo školní vzdělávací program pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami může stanovit odlišnou délku vyučovací hodiny (výuka v blocích),
- §27 odst. 3 přípravné třídy bezplatné poskytování učebnic a učebních textů,
- §36 plnění povinné školní docházky odst. 4 zápis k povinné školní docházce,

ŠKOLSKÝ ZÁKON

- §37 odklad povinné školní docházky - **novelizace ŠZ č. 49/2009**, není-li dítě po dovršení šestého roku věku tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte do 31.5 kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení, odborného lékaře nebo klinického psychologa.

ŠKOLSKÝ ZÁKON

- Jiný způsob plnění povinné školní docházky
- §41: individuální vzdělávání – o povolení rozhoduje ředitel školy u žáka přijatého k plnění povinné šk. docházky, na základě žádosti zákonného zástupce žáka, jen na prvním stupni ZŠ.
- §42: vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením – KÚ se souhlasem zákonných zástupců, zvolí takový způsob vzdělávání, který odpovídá duševním a fyzickým schopnostem žáka (posouzení odborného lékaře a ŠPZ)
- §45: stupně vzdělání – základní vzdělání, základy vzdělání

ŠKOLSKÝ ZÁKON

- §46: organizace základního vzdělávání – devět let (deset ročníků), dva stupně ZŠ,
- §48: vzdělávání žáků s těžším mentálním postižením, s více vadami a autismem – vzdělávání na ZŠS se souhlasem zákonného zástupce a na základě písemného doporučení **školského poradenského zařízení (novelizace ŠZ č.49/2009 Sb.)**,
- §48a **Přípravný stupeň základní školy speciální, zřizovatel ZŠS může zřídit třídy PS ZŠS, které poskytují přípravu na vzdělávání v ZŠS dětem se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo autismem, o zařazení dítěte do PS rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského por. zařízení.**
- **Do třídy PS ZŠS lze dítě zařadit od šk. roku, v němž dosáhne 5let věku.**

ŠKOLSKÝ ZÁKON

- §51, odst.2 - hodnocení výsledků vzdělávání žáků, klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady, odst. 4 – hodnocení na ZŠS slovně.
- §54 – ukončení základního vzdělávání, dokladem je vysvědčení o úspěšném ukončení 9, popř, 10 ročníku základního vzdělávání, vysvědčení je opatřeno doložkou o získání stupně základního vzdělání.
- §55 – žák se zdravotním postižením může na základě žádosti zákonných zástupců řed. školy pokračovat v základním vzdělávání do 26 let.
- Vzdělávací kurzy pro získání základního vzdělání a základů vzdělání.

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 14/2005 o předškolním vzdělávání.
- Vyhláška č. 48/2005 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.
- Vyhláška č. 13/2004 o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři.

VYHLÁŠKA Č. 14/2005 SB. O PŘEDŠKOLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

- Novelizace vyhlášky č.14/2005 Sb. - č.43/2006 Sb.

- Obsah:

- § 1 Podrobnosti o podmínkách provozu mateřské školy

- § 2 Počty přijatých dětí ve třídách mateřské školy

- § 3 Přerušování nebo omezení provozu mateřské školy

- § 4 Stravování dětí

- § 5 Péče o zdraví a bezpečnost dětí

- § 6 Úplata za předškolní vzdělávání v mateřské škole, kterou zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí

- **Vyhláška č. 48/2005 Sb.** o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

§ 7 Přípravné třídy

§ 12, 13 Kurz pro získání základního vzdělání

- **Vyhláška č. 13/2004 Sb.** o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři

Typy středních škol pro žáky s mentálním postižením

Odborná škola, odborné učiliště, praktická škola

- Nařízení vlády č. 211/2010 Sb. o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělání

PŘEHLED KATEGORIÍ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ

B – základní vzdělání

C – obor vzdělání Praktická škola jednoletá, dvouletá

J – obory vzdělání poskytující střední vzdělání (bez výučního listu a maturitní zkoušky)

E – dvouleté a tříleté obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem (určené pro žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním, absolventi jsou připraveni pro výkon jednoduchých prací v rámci dělnických povolání)

H – obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem

VYHLÁŠKA Č. 73/2005 SB. O VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ (VYHLÁŠKA Č.147/2011 SB.)

- Zásady, cíle speciálního vzdělávání
- Formy
- Typy speciálních škol
- Individuální vzdělávací plán
- Asistent pedagoga
- Organizace speciálního vzdělávání
- Zařazování žáků se zdravotním postižením do speciálního vzdělávání
- Počty žáků

- Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.

VYHLÁŠKA Č.147/2011 SB.

- §1 vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání žáků mimořádně nadaných se uskutečňuje s využitím vyrovnávacích a podpůrných opatření
- **Vyrovňovací opatření** se využívají u žáků se zdravotním nebo sociálním **znevýhodněním**/využívání pedagogických, speciálněpedagogických metod a postupů, poradenských služeb, IVP, asistent pedagoga
- **Podpůrná opatření** se využívají u žáků se **zdravotním postižením**/využívání speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání

VYHLÁŠKA Č.147/2011 SB.

Kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, poskytování ped.-psychol. služeb, zajištění služeb asistenta pedagoga, snížení počtu žáků ve třídě a jiná úprava organizace vzdělávání zohledňující speciální vzdělávací potřeby žáka

Nejvyšší míra podpůrných opatření náleží žákům s těžkým zdravotním postižením

Žák se sociálním znevýhodněním – vyrovnávací opatření, žák z prostředí, kde se mu nedostává potřebné podpory pro vzdělávání, spolupráce s rodinou, nedostatečná znalost vyučovacího jazyka

VYHLÁŠKA Č.147/2011 SB.

- Zařazení žáka se zdravotním a sociálním znevýhodněním ve škole pro žáky se zdravotním postižením – pouze po dobu nezbytně nutnou pro vyrovnání jeho znevýhodnění
- Informovaný souhlas se zařazením žáka do některé z organizačních forem vzdělávání a převedení žáka do vzdělávacího programu pro žáky se zdravotním postižením

VYHLÁŠKA Č. 72/2005 SB. O POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB VE ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍCH

- Poskytování poradenských služeb
- Obsah poradenských služeb
- Školská poradenská zařízení

NIŽŠÍ PRÁVNÍ NORMY

- Informace MŠMT ČR k organizaci kurzu k získání základů vzdělání
- Kurz k získání základního vzdělání
- Doporučení základním školám speciálním k hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve školním roce 2005/06
- Metodický pokyn č. 5 vedoucího odboru školství KÚ JmK k udělení souhlasu se zřízením funkce asistenta pedagoga

